

ACC. N:R M. 13824:1-7.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Karl Nilson, Kalmarik*
Härad: *Kinnared* Berättare: " " "
Socken: *Kalmarik* Berättarens yrke: *Lantbrukare*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1897* i *Kalmarik*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Slaktet eknik. s. 1-7.

LwF 104.

Slaktteknik

Före 1900 bedövades ej några mindredjur
de enda som bedövades var Hästar kor
tjurar och oxar.

För svin kalvar och grisar bedövades ej
Svinen tog man en snara om överkäken
ledde den fram till slakttavlan lade
grisen på tavlan grisen skulle ligga
på den högra sidan två man fodrades
det till att hålla en håll bakbenen och
den andre frambenen.

Slaktaren virade nu om snaran om
munnens på grisen samt sin venstra
hand för att med denna kunna dra
åt snaran ännu bättre, när detta var
gort stack grisen var det en vän
slaktare kunde lixell gå rätt fort men
stack han fel kunde det bliva svårt för

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUNDLuf 104
1.

den som hållo och i bättre förgrisen,
grisarna stäckas mot hjärtat kniven
skulle stäckas framom frambenen i
riktning mot svansen när grisen läg
rak på Tavlan.

Mindre kalvar och får hållos av en
hållare djuret lades på tavlan hållaren
satte sig emellan fram och bakbenen
samt fattade båda frambenen med
höger hand och bakbenen med vänster
hand, sedan tryckte han händerna
in till sig så hårt han kunde han fick
därigenom ett bättre tag. Sedan
stäck slaktaren djuret i halsen.
Större gödkalvar bundes med rep
kalven lades utan bedövning på
tavlan och bands, Den understa bak-
foten samt den understa framfoten

bundos tillrammans sedan de andra två på likadant sätt den som sedan skulle hålla stad bakom ryggen på djuret och håll i fötterna och repet.

Den äldsta slaktmetoden är nog nacksticket. Det användes på 1800 talet och jag minn använde den till kalvar han höll på med det till in på 1900 talet. De som slaktade får och ville taga vara på blodet sprättade upp i halsen tag reda på mätstrupen (Moälösan) band ett snöre om den för att djuret ej skulle skjuta upp och oroa blodet. sedan stäcks det arna djuret.

Både nacksticket och ombindningen av mätstrupen har jag själv sett. De hade får sig att det ej gick att sticka ett djur utan på dessa sätt. Bedövrigen

var de mycket småt lussarna blevo
svarta samt stannade det blod i huvudet
ja själva blodavtappingen hade de för sig
att det ej gick från kroppen om djuret
ej fick arbeta

Jag vill minnas att den första bedör-
ningsmaskin kom någon gång på
1910 det var en slaktare som gick omkring
och slaktade han fick den av Järsby-
föreningen. Men det var knappast någon
som ville ha honom sedan trots att
det gick mycket bättre.

Ja till och med de som köpte upp djuren
slaktade i Slådens uppmanade landt-
brukarna när de kommo och tingade
bort gödkalvar, Slå den inte för då
blir den inte vit.

De trodde nämligen att bedörningen

inverkade på köttets färg.

Tacksticket rätt utfört gjorde att djuret
låg så gott som stilla oärligt. Men
blodet ran stilla och när huvudet var
bortskurit tror jag det kom lika
mycket blod som för själva sticket.
Större djur som kor och oxar har länge
bedövning utfört.

Flär var för en gammal slaktare
yrkes-slaktare innan han slag djuret
spottade han på yxkammaren strök ut
det över hela yxkammaren med han-
den sedan slag han djuret. Vad det
skulle hava för nytta kan jag ej begripa.
Dessa större djur stekas ej i halsen utan
i bringan, På 1800 talet bedövades ej större
djur utan snarades om kull och stekas
som kalv i halsen ej nacksticket.

Slaktaren höll om djurets nos när det var
kalvar samt stack tvärs igenom halsen
med knivsäggen vänd mot halskotan.
Här på orten var en smed som tillverkade
slaktknivar de voro berömda för sin
skärpa han hette Bronholm och på kni-
ven var ett stämpel K. jag har hört
om talas att till honom kom en som
ville köpa en kniv han sade jag har
sj några och inget har jag att göra av
men som han letade hittade han
två gamla härtkor han lade dem
i hånden och den vänlande fick sin
kniv vilken sades att den skulle bli
bra.

Propaganda för ett humanare slakt sätt
började bedrivas omkring 1910 då djur-
skyddsföreningar her hälningssällskap

började att uppmana folk att före slakt
bedöva sina djur,

Nå slaktlagen 1938 trädde i kraft var det
ej många djur här som ej bedövades före
slaktningen,

Några slaktaparater som smederna
tillverkade har ej före kommit här
De köptes i Växjö Hushälningssällskapet
gav också bort några stycken till slaktare
1920 köpte jag en slagmark för att ha
till handels samt något år därefter
en skjutmark Därefter började jag att
slakta mina egna djur på samma gång
började mina grannar att antita mig.
Numera slaktas det ej mycket på landsbyg-
den slakterierna har överlagit det till
landtbrukarnas belåtenhet.

Svaret avser hemslakt ej yrkes slakt